

**Комунальний заклад Київської обласної ради
"Чорнобильський медичний фаховий коледж"**

*Циклова комісія природничо-наукових
та соціально-гуманітарних дисциплін*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заст. директора

з навчальної роботи

Тетяна КРАВЧЕНКО

"30" 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

***Безпека життєдіяльності
та охорона праці в галузі***

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо-професійна програма

Освітньо-професійний ступінь

Мова викладання

22 Охорона здоров'я

223 Медсестринство

Лікувальна справа

Фаховий молодший бакалавр

Українська

Яготин

2024

Робоча програма Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
для здобувачів освіти за спеціальністю 223 Медсестринство,
ОПП Лікувальна справа 2024 року

Хороша Юлія Петрівна, викладач

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії природничо-
наукових та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від " 30 " 08 2024 року № 1

Голова комісії Олександр ТОЛКАЧОВ

Перезатверджено:

201 _____ рік _____
201 _____ рік _____
201 _____ рік _____
201 _____ рік _____

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> спеціалізація <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма (ОПП) <i>Лікувальна справа</i>	Рік підготовки:
		<i>1-й</i>
		Семестр
		<i>3-й</i>
		Лекції:
		<i>20 год.</i>
		Практичні:
		<i>40 год.</i>
Самостійна робота:		
<i>30 год.</i>		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента -2	Освітньо-професійний ступінь <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Вид контролю: <i>Екзамен</i>

2. Мета та завдання освітнього компонента

Робочу програму з освітньої компоненти “ Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі ” складено для закладів передвищої фахової освіти за спеціальністю 223 Медсестринство, ОПП “Лікувальна справа” відповідно до складових галузевих стандартів передвищої фахової освіти, затверджених МОН України (08.11.2021 р. № 1202), ОПП та навчальних планів 2023 р.

Навчальна програма охоплює вивчення основ «Безпеки життєдіяльності та охорони праці в галузі» лекціях — 20 год, і практичних заняттях — 40 год, а також під час самостійного засвоєння та закріплення матеріалу з окремих тем -30 год

Вивчення дисципліни полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об’єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов’язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об’єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Засвоївши дисципліну " Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі " майбутні молодші спеціалісти повинні володіти сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності для вирішення професійних завдань, пов’язаних із гарантуванням збереження життя та здоров’я персоналу ОГ в умовах небезпечних і надзвичайних ситуацій.

В результаті вивчення дисципліни " Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі " молодші спеціалісти з напряму підготовки "Медицина" повинні мати такі головні загальнокультурні та професійні компетенції.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні знати:

- культуру безпеки і ризик – орієнтоване мислення, при якому питання безпеки, захисту й збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті й діяльності;
- сучасні проблеми і головні завдання безпеки життєдіяльності вміти визначати коло своїх обов’язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків на об’єктах господарювання;
- організаційно – правові заходи забезпечення безпечної життєдіяльності та вміння обґрунтувати та забезпечити виконання у повному обсязі заходів з колективної та особистої безпеки;
- законодавчі акти та нормативно – правові документи у межах особистої та колективної відповідальності з питань безпечної життєдіяльності.
- *на рівні умінь виконувати дію, спираючись на матеріальні носії інформації:*
- керуючись нормативно-технічною документацією, проводити постійний контроль даних інструментальних і лабораторних досліджень;
- *на рівні умінь виконувати дію, спираючись на постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації:*

- проводити санітарно-освітню роботу з пропаганди здорового способу життя та охорони навколишнього середовища;
- організувати і проводити санітарно-освітню роботу з пацієнтами та їх родинами;
- *на рівні навичок:*
- будувати графіки залежності захворюваності від ступеня забрудненості навколишнього середовища;
- складати тексти санітарно-освітніх пам'яток, листівок;
- складати план, тези санітарно-освітньої бесіди;
- проводити санітарно-освітню бесіду;
- оформлювати санітарний бюлетень;
- вимірювати температуру повітря термометром;
- вимірювати відносну вологість повітря психометрами Августа, Ассмана;
- вимірювати швидкість руху повітря анемометрами;
- вимірювати еквівалентний рівень звуку шумоміром;
- вимірювати атмосферний тиск барометром;
- вимірювати освітленість люксометром;
- працювати з мірним посудом, аналітичними терезами;
- вимірювати температуру води;
- працювати з барометром;
- працювати з рН-метром (йонімометром);
- працювати з водяною банею;
- працювати з проектами забудови населеного пункту;
- працювати з проектами житлових будинків.

Здобувач освіти повинен вміти:

- оцінити середовище перебування щодо особистої безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести моніторинг небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи та засоби збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;
- приймати рішення щодо безпеки в межах своїх повноважень;
- орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення техногенної безпеки, обґрунтовано вибирати відомі пристрої, системи та методи захисту людини і природного середовища від небезпек;
- оцінити сталість функціонування об'єкту господарювання в умовах надзвичайних ситуацій та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;
- обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт на об'єкті з попередження виникнення надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;
- орієнтуватися в основних нормативно – правових актах в області забезпечення безпеки;
- ідентифікувати небезпечні чинники природного та техногенного середовищ і віднайти шляхи відвернення їхньої ура жальної дії використовуючи імовірні структурно – логічні моделі;
- оцінити безпеку технологічних процесів і обладнання та обґрунтувати заходи щодо її підвищення;

- обґрунтувати нормативно – організаційні заходи забезпечення безпечної експлуатації технологічного обладнання та попередження виникнення надзвичайних ситуацій;
 - обґрунтувати та методично забезпечити проведення навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій за надзвичайних ситуацій;
 - вміння надати допомогу та консультації працівникам та населенню з практичних питань безпеки життєдіяльності та захисту у надзвичайних ситуаціях;
 - оцінювати стан готовності підрозділу до роботи в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій за встановленими критеріями і показниками та надавати консультації працівникам організації (підрозділу) щодо підвищення його рівня;
 - аналізувати механізми впливу небезпек на людину, визначити характер взаємодії організму людини з небезпеками середовища існування з урахуванням специфіки механізму токсичної дії небезпечних речовин, енергетичного впливу та комбінованої дії ура жальних факторів.
- вплив антропогенних чинників на навколишнє середовище;
 - комплексний вплив фізичних, хімічних та біологічних чинників атмосферного повітря на здоров'я нації;
 - організацію лабораторних досліджень атмосферного повітря;
 - організацію санітарного нагляду за джерелами та спорудами водопостачання;
 - організацію лабораторних досліджень питної води, схеми досліджень питної води;
 - організацію лабораторних досліджень стічних вод, схеми досліджень стічних вод;
 - організацію лабораторних досліджень ґрунту, схеми досліджень ґрунту;
 - організацію будівництва і реконструкції житлових і громадських споруд;
 - чинники, що формують повітряне середовище приміщень житлових і громадських споруд;
 - чинники, що формують комплекс фізичних умов у приміщеннях житлових і громадських споруд;
 - гігієнічні засади санітарно-гігієнічного нагляду за закладами культурно-побутового обслуговування населення;
 - комплекс чинників та їхній вплив на здоров'я пацієнтів і персоналу лікувально-профілактичних закладів;
 - комплексний вплив урбанізації та чинників навколишнього середовища на здоров'я людей в умовах населених місць.

ОПП «Лікувальна справа» Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК. 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК. 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК. 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК. 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
- СК. 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.
- СК. 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
- СК. 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.
- СК. 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.
- СК. 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
- СК. 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
- СК. 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.
- СК. 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.
- СК. 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
- СК. 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- СК. 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

СК. 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.

СК. 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.

СК. 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

Додаткові спеціальні компетентності (ДСК)

ДСК.1. Здатність до застосування сукупностей принципів надання невідкладної та екстреної медичної допомоги в цивільних умовах постраждалим, забезпечити власну безпеку, виявити фактори, що впливають на стан здоров'я пацієнтів.

ДСК.2. Здатність до застосування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій у процесі здійснення клінічного обстеження пацієнтів, оцінювання його результатів, діагностування типових випадків найбільш поширених захворювань та станів у пацієнтів різного віку з проведенням медичного сортування.

ДСК.3. Здатність до застосування сукупностей практичних умінь та навичок, медичних засобів, втручань і дій для надання невідкладної та екстреної медичної допомоги при травмах чи захворюваннях органів і систем у пацієнтів різного віку в умовах мирного та воєнного часу.

ДСК.4. Здатність до застосування практичних умінь та навичок у процесі призначення лікування та розрахунку дози лікарських засобів, які вводяться пацієнтам різного віку у типових випадках найбільш поширених захворювань.

ДСК.5. Здатність до застосування практичних умінь та навичок при виконанні серцево-легеневої реанімації, у тому числі із застосуванням дефібрилятора та дихального обладнання.

Програмні результати навчання (РН)

РН. 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.

РН. 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.

РН. 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.

РН. 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.

РН. 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

РН. 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.

РН. 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

РН. 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

РН. 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії.

- РН. 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.
- РН. 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .
- РН. 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.
- РН. 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.
- РН. 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.
- РН. 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.
- РН. 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.
- РН. 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.
- РН. 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Додаткові результати навчання (ДРН)

- ДРН.1. Надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу в разі критичних та термінальних станів, керуючись чинними протоколами, із застосуванням медичного інструментарію та знань з групової належності затверджених лікарських засобів, особливостей їхньої фармакокінетики та фармакодинаміки (способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодії між собою, побічні ефекти, передозування та способи усунення їх, в т.ч. наркотичних засобів).
- ДРН.2. Здійснювати первинне обстеження пацієнтів, оцінювати міру виявлених порушень у типових випадках найбільш поширених захворювань, визначати критичні порушення дихальної та серцево-судинної систем (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та виконувати алгоритм подальших лікувальних дій пацієнтів різного віку в клінічних ситуаціях.
- ДРН.3. Надавати першу медичну та долікарську допомогу в осередках надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час, працювати у складі бригад і загонів невідкладної та екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження, оцінювати місця події, забезпечувати безпеку персоналу та пацієнта, застосувати табельні засоби індивідуального захисту.
- ДРН.4. Організовувати лікувально-евакуаційне забезпечення бойових дій особового складу військового підрозділу та медичне сортування в умовах бойових дій.
- ДРН.5. Організовувати лікувально-евакуаційні заходи в осередках масового ураження, надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу постраждалим унаслідок аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, у зонах стихійного лиха та осередках інфекційного спалаху.

3. Програма освітнього компонента

		Зміст	
1	<i>Лекція</i>	<p>Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.</p> <p>Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Види небезпек: мікро- та макро-біологічна, вибухопожежна, гідродинамічна, пожежна, радіаційна, фізична, хімічна, екологічна. Критерії переходу небезпечної події у НС, одиниці виміру показників класифікаційної ознаки НС та їхні порогові значення у природному середовищі, виробничій, транспортній та інших сферах життєдіяльності. Класифікація НС за причинами походження, територіального поширення і обсягів заподіяних або очікуваних збитків.</p>	2
	<i>Самостійна робота</i>	<p><i>Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.</i></p>	1
2	<i>Лекція</i>	<p>Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.</p> <p><u>Людина в системі "людина - середовище".</u></p> <p>Психофізіологічні особливості людини і безпека життєдіяльності.</p> <p>Психічні властивості і процеси особистості. Загальне уявлення про психічні процеси і властивості особистості та їхній вплив на життєдіяльність людини, найбільш розповсюджені методи, які використовуються для їхньої оцінки. Основи медичних знань з анатомії і фізіології людини. Критичні органи людини за дії небезпечних і уражаючих факторів. Здоров'я і механізми його підтримки. Поняття здоров'я, імунітет, основні механізми підтримки здоров'я, суб'єктивна оцінка свого здоров'я та імунітет</p> <p><u>Середовище в системі "людина- середовище".</u> Зміст теми. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту.</p>	2

	<p>Самостійна робота</p>	<p>Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильного вітру, урагану, смерчу, шквалу, зливи, сильної спеки, морозу, снігопаду, граду, ожеледі.</p> <p>Небезпечні гідрологічні процеси і явища: підтоплення, затоплення повеневими або паводковими водами, талими водами та в поєднанні з підняттям ґрунтових вод, підтоплення внаслідок затору льоду, вітрові нагони. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та наслідки.</p> <p>Пожежі у природних екосистемах (ландшафтна, лісова, степова, торф'яна пожежа). Вражаючі фактори природних пожеж, характер їхніх проявів та наслідки.</p> <p>Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума та ін.). Інфекційні захворювання тварин і рослин.</p> <p><i>Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки</i></p>	<p>4</p>
<p>3</p>	<p>Лекція</p>	<p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</p> <p>Зміст теми. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу. Класифікація, номенклатура і одиниці виміру вражаючих факторів фізичної та хімічної дії джерел техногенних небезпек.</p> <p>Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки. Рівні виробничих аварій в залежності від їхнього масштабу. Втрати міцності, деформації, провали і руйнування будівель та споруд. Пошкодження енергосистем, інженерних і технологічних мереж.</p> <p>Небезпечні події на транспорті та аварії на транспортних комунікаціях. Вимоги до транспортування небезпечних речовин. Маркування небезпечних вантажів з небезпечними речовинами.</p> <p>Гідродинамічні об'єкти і їхнє призначення. Причини виникнення гідродинамічних небезпек (аварій). Хвиля прориву та її вражаючі фактори. Вимоги до розвитку і розміщення об'єктів гідродинамічної небезпеки.</p>	<p>2</p>

	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Загальні поняття про основи теорії розвитку та припинення горіння. Етапи розвитку пожежі. Зони горіння, теплового впливу, задимлення, токсичності. Небезпечні для людини фактори пожежі. Вибух. Фактори техногенних вибухів, що призводять до ураження людей, руйнування будівель, споруд, технічного устаткування і забруднення навколишнього середовища. Законодавча база в галузі пожежної безпеки. Основи забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій, Відповідальність за порушення (невиконання) вимог пожежної безпеки.</i></p>	<p>1</p>
<p>4</p>	<p>Лекція</p>	<p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</p> <p>Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Фази аварій та фактори радіаційного впливу на людину. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму. Ознаки радіаційного ураження. Гостре опромінення. Хронічне опромінення. Нормування радіаційної безпеки. Рівні втручання у разі радіаційної аварії. Вимоги до розвитку і розміщення об'єктів атомної енергетики. Чорнобильська катастрофа: події, факти, цифри. Категорії зон радіоактивно забруднених територій внаслідок аварії на ЧАЕС. Режими захисту населення. Захист приміщень від проникнення радіоактивних речовин.</p> <p>Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності, здатності до горіння, впливом на організм людини. Характеристика класів безпеки згідно із ступенем їхньої дії на організм людини. Особливості забруднення місцевості, води, продовольства у разі виникнення аварій з викидом небезпечних хімічних речовин. Класифікація суб'єктів господарювання і адміністративно-територіальних одиниць за хімічною небезпекою. Типологія аварій на хімічно-небезпечних об'єктах та вимоги до їхнього розміщення і розвитку. Захист приміщень від проникнення токсичних аерозолів. Організація дозиметричного й хімічного контролю.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</i></p> <p>Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні</p>	<p>1</p>

5	<p style="text-align: center;"><i>Лекція</i></p>	<p>фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.</p> <p>Зміст теми. Глобальні проблеми людства: глобальна біосферна криза, екологічна криза, ресурсна криза, мирне співіснування, припинення гонки озброєння та відвернення ядерної війни, охорона навколишнього природного середовища, паливно-енергетична, сировинна, продовольча, демографічна, інформаційна, ліквідація небезпечних хвороб. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори; збройні напади, захоплення й утримання об'єктів державного значення; встановлення вибухового пристрою у багатолюдному місці, установі (організації, підприємстві), викрадання зброї та небезпечних речовин з об'єктів їхнього зберігання, використання, перероблення або під час транспортування. Класифікація об'єктів щодо забезпечення захисту від терористичних дій. Аналіз аварійних ситуацій під час технологічного тероризму. Антитерористичні критерії оцінки уразливості та підвищення стійкості роботи об'єктів підвищеної безпеки. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.</p> <p>Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Корупція і криміналізація суспільства. Маніпуляція свідомістю. Розрив у рівні забезпечення життя між різними прошарками населення. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Зростання злочинності як фактор безпеки. Види злочинних посягань на людину. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на безпеку.</p> <p>Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Захисні властивості людського організму. Види поведінки людини та її психічна діяльність: психічні процеси, стани, властивості. Поняття про психоемоційні напруження (стрес). Види напруження. Психотипи за реакцією людей на безпеку. Частота змін стресових станів у людей, що знаходяться в районі НС.</p> <p><i>Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.</i></p>	2
			1

6	<p>Самостійна робота</p>	<p><i>Вплив факторів соціального середовища на людину. Оцінювання впливу колективу як соціального мікросередовища на людину, ознайомлення з методиками визначення соціально-психологічного клімату в колективі й рівня комунікабельності його членів. Стани втоми і стресу Найбільш розповсюджені методи оцінки станів втоми і стресу людини, що виникають у процесі діяльності.</i></p>	1
	<p>Лекція</p>	<p>Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.</p> <p>Зміст теми. Загальний аналіз ризику і проблем безпеки складних систем, які охоплюють людину (керівник, оператор, персонал, населення), об'єкти техносфери та природне середовище. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого ризику. Розподіл підприємств, установ та організацій за ступенем ризику їхньої господарської діяльності щодо забезпечення безпеки та захисту населення і територій від НС. Управління безпекою через порівняння витрат та отриманих вигод від зниження ризику.</p> <p>Головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Статистичний метод. Метод аналогій. Експертні методи оцінювання ризиків. Застосування у розрахунках ризику імовірнісних структурно-логічних моделей. Визначення базисних подій. Ідентифікація ризику. Розробка ризик-стратегії з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків. Вибір методів (відмова від ризиків, зниження, передача і ухвалення) та інструментів управління виявленим ризиком.</p> <p>Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади. Органи управління, сили і ресурси з попередження та реагування на НС на державному рівні. Загальні норми</p>	2

законодавства, підзаконних актів, стандарти і технічні умови, технічні і адміністративні регламенти, що регламентують принципи і механізми регулювання безпеки, зниження ризиків і пом'якшення наслідків НС. Превентивні та ситуаційні норми: експертиза, ліцензування, сертифікація, аудит; підвищення технологічної безпеки виробничих процесів та експлуатаційної надійності об'єктів, підготовка об'єктів економіки і систем життєзабезпечення до роботи в умовах НС. Компенсаційні та регламентні норми: пільги, резервування джерел постачання, матеріально-технічних і фінансових ресурсів, страхування, спеціальні виплати, норми цивільної, адміністративної відповідальності та процедури їхнього застосування.

Зонування території за можливою дією вражаючих факторів НС. Основні показники рівнів небезпеки регіону, де знаходиться ВНЗ, які внесено у Паспорт ризику виникнення надзвичайних ситуацій області. Загальні засади моніторингу НС та порядок його здійснення. Застосування захисних бар'єрів та видів цивільного захисту: фізичного, постійно діючого функціонального, природного, комбінованого.

Загальні функції управління пов'язані з прогнозуванням, плануванням, регулюванням, координацією і контролем. Управлінське рішення, його сутність, правове, організаційне, інформаційне та документальне забезпечення. Загальна технологія та моделі прийняття управлінських рішень. Інформаційна підтримка та процедурне забезпечення прийняття й реалізації рішень пов'язаних з усуненням загрози виникнення НС або реагуванням на НС та організації ліквідування її наслідків.

Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій. Система інструктажів. Програми підготовки населення до дій у НС. Спеціальні об'єктові навчання і тренування. Функціональне навчання керівних працівників і фахівців, які організують та здійснюють заходи у сфері цивільного захисту.

Критерії та показники оцінки ефективності функціонування системи безпеки та захисту в НС об'єкту господарювання.

7	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС</i></p> <p><i>Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.</i></p>	1
		<p>Управління силами та засобами ОГ під час НС.</p>	2
	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах.</p>	2
		<p>Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС. Міські, заміські, запасні та пересувні пункти управління в НС. Спеціально уповноважений керівник та штаб з ліквідації НС. Сили і засоби постійної готовності.</p>	
		<p>Мета і загальна характеристика рятувальних та інших невідкладних робіт. Техніка, що застосовується при ліквідації наслідків НС. Розрахунок сил та їх ешелоноване угруповання. Склад та завдання угруповання сил першого, другого ешелонів та резерву. Організація взаємодії сил при проведенні аварійно-рятувальних робіт та основних видів забезпечення у зоні НС.</p>	
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Управління силами та засобами ОГ під час НС Здійснення карантинних та інших санітарно-протиепідемічних заходів. Технічні засоби і способи проведення дезактивації, дегазації та дезінфекції території, техніки, транспорту, будівель, приміщень, одягу, взуття і засобів захисту, продовольства, води, продовольчої сировини і фуражу. Дезактивуєючи, дегазуючи та дезінфікуючи розчини..</i></p>	4
		<p>Правові та організаційні основи охорони праці. Основи законодавства України про охорону праці.</p>	

8	<p><i>Лекція</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - основні поняття в галузі ОП - терміни та їх визначення - законодавство України про охорону праці - Конституційні засади ОП в Україні - Закон України «Про охорону праці» - Кодекс законів про працю - Основні принципи державної політики України в галузі ОП <p><i>Закон України «Про пожежну безпеку»</i> <i>Медичні огляди медичних працівників</i> <i>ОП медичних працівників при користуванні балонами зі скрапленим, зрідженим і розчинним газами</i> <i>Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях</i> <i>Опромінення, джерела опромінення, розпізнавання джерел опромінення, зниження дії, захист</i></p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>Організаційні основи безпеки праці. Система управління охороною праці в галузі. Навчання, інструктажі, перевірка знань з питань охорони праці.</p>	5
9	<p><i>Лекція</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - основні завдання системи стандартів безпеки праці (ССБП) - основні завдання СУОП - колективний і трудовий договори як відображення законодавства з ОП - права працівників на ОП під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці - медичні огляди працівників - організація навчання з ОП: інструктажі, стажування, інструкції з ОП <p><i>ОП при проведенні променевої терапії</i> <i>ОП медпрацівників рентгенологічного кабінету</i> <i>ОП при роботі з токсичними речовинами</i> <i>ОП при роботі з хворими на вірусний гепатит, ВІЛ – інфікованими та хворими на СНІД</i></p> <p>Основи виробничої безпеки. Заходи безпеки під час експлуатації електроприладів. Пожежна безпека як складова ОП у медичній галузі</p> <ul style="list-style-type: none"> - система управління ОП - структура управління ОП у медичній галузі 	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p>		5

10	Лекція	<ul style="list-style-type: none"> - адміністративний контроль за проведенням заходів з ОП у лікувально – профілактичному закладі - електробезпека - перша допомога при враженні електричним струмом - система засобів і заходів безпечної експлуатації електроприладів - пожежа, профілактика, запобігання пожежі, протипожежний захист <p style="text-align: center;"><i>ОП медичних працівників при роботі з отруйними, сильнодіючими, вибухонебезпечними та їдкими речовинами</i></p> <p style="text-align: center;"><i>ОП медпрацівників при роботі з анестезивними газами в операційному блоці.</i></p>	2
	Самостійна робота	<p style="text-align: center;"><i>ОП медпрацівників патологоанатомічних відділень та моргах. ОП та ТБ медпрацівників психоневрологічного та туберкульозного відділень</i></p>	5
1	Практичне зняття	<p>Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек</p> <p>Професійна складова Ідентифікація та оцінювання рівня небезпеки за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей, застосованих у відповідній галузі господарювання. Обґрунтування категорії ОГ за рівнем загрози техногенного, природного і терористичного характеру та ступенем їхньої захищеності. Визначення потенційно-небезпечних об'єктів і територій. Об'єкти підвищеної небезпеки та класи їхньої небезпечності.</p>	2
2	Практичне зняття	<p>Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.</p> <p>Професійна складова</p> <p>Регіональний комплекс природних загроз. Методи виявлення їхніх вражаючих факторів, номенклатура та одиниці виміру. Комплекс заходів з запобігання природних НС та організації дій щодо усунення їхніх негативних наслідків.</p>	2

3	Практичне зняття	<p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</p> <p>Професійна складова Головні вимоги Правил техногенної безпеки галузей господарювання, підприємств, установ та організацій в залежності від профільного напрямку ВНЗ.. Загальні вимоги до безпечності технологічного обладнання, виробничих процесів, будівель і споруд. Особливості структури виробництва. Внутрішні фактори, що впливають на безпечність діяльності об'єкту господарювання. Комплекс робіт на об'єкті з попередження НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків за відомими алгоритмами, технологіями з урахуванням чинних галузевих норм і правил</p>	2
4	Практичне зняття	<p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</p> <p>Професійна складова Головні вимоги Правил техногенної безпеки галузей господарювання, підприємств, установ та організацій в залежності від профільного напрямку ВНЗ.. Загальні вимоги до безпечності технологічного обладнання, виробничих процесів, будівель і споруд. Особливості структури виробництва. Внутрішні фактори, що впливають на безпечність діяльності об'єкту господарювання. Комплекс робіт на об'єкті з попередження НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків за відомими алгоритмами, технологіями з урахуванням чинних галузевих норм і правил</p>	2
5	Практичне зняття	<p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</p> <p>Професійна складова Головні вимоги Правил техногенної безпеки галузей господарювання, підприємств, установ та організацій в залежності від профільного напрямку ВНЗ.. Загальні вимоги до безпечності технологічного обладнання, виробничих процесів, будівель і споруд. Особливості структури виробництва. Внутрішні фактори, що впливають на безпечність діяльності об'єкту господарювання. Комплекс робіт на об'єкті з попередження НС, локалізації та</p>	2

6	<i>Практичне зняття</i>	<p>ліквідації їхніх наслідків за відомими алгоритмами, технологіями з урахуванням чинних галузевих норм і правил</p> <p>Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Природне середовище як критерій безпеки життєдіяльності.</p> <p>Професійна складова Головні вимоги Правил техногенної безпеки галузей господарювання, підприємств, установ та організацій в залежності від профільного напрямку ВНЗ.. Загальні вимоги до безпечності технологічного обладнання, виробничих процесів, будівель і споруд. Особливості структури виробництва. Внутрішні фактори, що впливають на безпечність діяльності об'єкту господарювання. Комплекс робіт на об'єкті з попередження НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків за відомими алгоритмами, технологіями з урахуванням чинних галузевих норм і правил</p>	2
7	<i>Практичне зняття</i>	<p>Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.</p> <p>Професійна складова Психосоціальні наслідки впливу негативних факторів небезпек НС. Психологічна та медична реабілітація постраждалого населення. Професії підвищеного ризику. Психофізіологічний вплив оточення на людину. Основи підвищення психофізіологічної стійкості кадрів до професійних небезпек</p>	2
8	<i>Практичне зняття</i>	<p>Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.</p> <p>Професійна складова Визначення наявних проблем з безпеки і захисту ОГ у НС, рівня їхнього ризику. Галузеві вимоги і норми щодо забезпечення сталого функціонування ОГ та контролю за станом його основних фондів.</p> <p>Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.</p>	2

9	Практичне зняття	<p>Професійна складова Система управління безпекою та захистом у НС в галузі, як складова державної системи, її місце і значення в системі управління функціонуванням галузі. Організаційна побудова системи управління безпекою та захистом у НС на підприємстві, в установі та організації. Завдання і повноваження спеціально створених координуючих і постійних органів управління безпекою і захистом у НС.</p> <p>Фінансування заходів з ліквідації наслідків НС, відшкодування збитків постраждалим. Страховий механізм відшкодування збитків від НС. Порядок надання фінансової допомоги та схема опрацювання звернень щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету. Використання матеріальних ресурсів з державного, оперативного, регіонального та місцевого резерву. Порядок підготовки матеріалів, на підставі яких надається експертний висновок щодо рівня НС.</p>	2
10	Практичне зняття	<p>Управління силами та засобами ОГ під час НС.</p> <p>Професійна складова Спеціальні відомчі та позаштатні формування, які залучаються (у межах їхніх тактико-технічних можливостей) до проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Визначення порядку їхнього приведення до готовності та організації управління діями у процесі виконання завдань.</p> <p>Основні засоби, тактика дій і способи виконання робіт у зоні НС в залежності від профільного напрямку ВНЗ. Матеріально-технічне, медичне та інші види забезпечення при проведенні рятувальних та інших невідкладних робіт на об'єктах галузі. Організація життєзабезпечення населення у НС та надання гуманітарної допомоги потерпілим.</p>	2
11	Практичне зняття	<p>Основні законодавчі акти з ОП. Забезпечення нешкідливих і безпечних умов праці</p> <ul style="list-style-type: none"> - правові та організаційні основи ОП - права працівників на ОП на виробництві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці - організація захисту від впливу несприятливих факторів на виробництві - розслідування та облік нещасних випадків - спеціальне розслідування нещасних випадків 	2

12	Практичне зняття	<ul style="list-style-type: none"> - розслідування та облік хронічних профзахворювань та отруєнь - інструктажі з питань ОП <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основні положення законодавства України про ОП; - вміти користуватися збірниками нормативних документів; - складати: орієнтований перелік питань вступного, первинного інструктажу з ОП, акти про нещасний випадок, акт розслідування нещасного випадку, оформляти і вести журнал реєстрації інструктажів з ОП. - Визначати орієнтовані критерії небезпечних видів робіт в ЛПЗ <p>Основні законодавчі акти з ОП. Забезпечення нешкідливих і безпечних умов праці</p> <ul style="list-style-type: none"> - правові та організаційні основи ОП - права працівників на ОП на виробництві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці - організація захисту від впливу несприятливих факторів на виробництві - розслідування та облік нещасних випадків - спеціальне розслідування нещасних випадків - розслідування та облік хронічних профзахворювань та отруєнь - інструктажі з питань ОП <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основні положення законодавства України про ОП; - вміти користуватися збірниками нормативних документів; - складати: орієнтований перелік питань вступного, первинного інструктажу з ОП, акти про нещасний випадок, акт розслідування нещасного випадку, оформляти і вести журнал реєстрації інструктажів з ОП. - Визначати орієнтовані критерії небезпечних видів робіт в ЛПЗ 	2
----	-------------------------	--	---

13	Практичне зняття	<p>Основні фактори трудового процесу та проблеми збереження здоров'я працівників</p> <p>1) Фізичні фактори виробничого середовища, засоби їх усунення, профілактика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шум, шумова хвороба - вібраційна хвороба - атмосферний тиск - ультразвук, інфразвук - лазерне випромінювання - ЕМП - Освітлення <p>2) Гігієнічне оцінювання фізичних властивостей повітряного середовища:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення температурного режиму приміщення - визначення вологості повітря - загальні заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>фізичні фактори виробничого середовища, способи їх усунення та профілактика;</i> - <i>вміти оцінювати фізичні властивості повітряного середовища.</i> - <i>проводити орієнтоване визначення шкідливих і небезпечних, факторів, які можуть бути в ЛПЗ</i> <p>Основні фактори трудового процесу та проблеми збереження здоров'я працівників</p> <p>1) Фізичні фактори виробничого середовища, засоби їх усунення, профілактика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шум, шумова хвороба - вібраційна хвороба - атмосферний тиск - ультразвук, інфразвук - лазерне випромінювання - ЕМП - Освітлення <p>2) Гігієнічне оцінювання фізичних властивостей повітряного середовища:</p>	2
14	Практичне зняття	<p>Основні фактори трудового процесу та проблеми збереження здоров'я працівників</p> <p>1) Фізичні фактори виробничого середовища, засоби їх усунення, профілактика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шум, шумова хвороба - вібраційна хвороба - атмосферний тиск - ультразвук, інфразвук - лазерне випромінювання - ЕМП - Освітлення <p>2) Гігієнічне оцінювання фізичних властивостей повітряного середовища:</p>	2

15	Практичне зняття	<ul style="list-style-type: none"> - визначення температурного режиму приміщення - визначення вологості повітря - загальні заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - фізичні фактори виробничого середовища, способи їх усунення та профілактика; - вміти оцінювати фізичні властивості повітряного середовища. <p><i>-проводити орієнтоване визначення шкідливих і небезпечних, факторів, які можуть бути в ЛПЗ</i></p> <p>Електробезпека в лікувальних закладах. Дія електричного струму на організм людини.</p> <ul style="list-style-type: none"> - електричний струм та його характеристика - дії електричного струму - електротравми: електричні опіки, електричні знаки, металізація шкіри, механічні ушкодження електрофтальмія - електричний удар - надання першої допомоги при ураженні електричним струмом - системи заходів і засобів безпечної експлуатації електроприладів <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття та терміни електробезпеки; - основні правила під час користування електричними приладами; - заходи пожежної безпеки під час експлуатації електроосвітлювальних і нагрівальних приладів; - вміти визначати основні види електротравм; - вміти надавати першу допомогу при ураженні електричним струмом. 	2
----	-------------------------	--	---

16	Практичне зняття	<p>Електробезпека в лікувальних закладах. Дія електричного струму на організм людини.</p> <ul style="list-style-type: none"> - електричний струм та його характеристика - дії електричного струму - електротравми: електричні опіки, електричні знаки, металізація шкіри, механічні ушкодження електрофтальмія - електричний удар - надання першої допомоги при ураженні електричним струмом - системи заходів і засобів безпечної експлуатації електроприладів <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття та терміни електробезпеки; - основні правила під час користування електричними приладами; - заходи пожежної безпеки під час експлуатації електроосвітлювальних і нагрівальних приладів; - вміти визначати основні види електротравм; - вміти надавати першу допомогу при ураженні електричним струмом. 	2
17	Практичне зняття	<p>Основи пожежної безпеки в лікувально-профілактичних закладах.</p> <ul style="list-style-type: none"> - законодавча і нормативно – правова база пожежної безпеки - пожежі, види пожеж за масштабами та інтенсивністю - пожежна безпека, профілактика пожеж - система протипожежного захисту - основні принципи виникнення пожеж в лікувально – профілактичних закладах - вимоги пожежної безпеки до територій, будівель, приміщень у лікувально – профілактичних закладах 	2

18	Практичне зняття	<ul style="list-style-type: none"> - вимоги до освітлення та нагрівальних приладів у лікувально – профілактичних закладах - засоби гасіння пожеж - обов'язки чергового персоналу у разі виникнення пожежі - евакуація людей з будівель і споруд <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>основні положення і законодавчу базу пожежної безпеки;</i> - <i>причини виникнення пожеж;</i> - <i>швидко оцінювати небезпечну ситуацію, приймати оптимальне рішення;</i> - <i>вміти діяти в разі пожежі у лікувальному закладі;</i> - <i>вміти користуватися первинними засобами гасіння пожеж, евакуаційними шляхами .</i> <p>Основи пожежної безпеки в лікувально-профілактичних закладах.</p> <ul style="list-style-type: none"> - законодавча і нормативно – правова база пожежної безпеки - пожежі, види пожеж за масштабами та інтенсивністю - пожежна безпека, профілактика пожеж - система протипожежного захисту - основні принципи виникнення пожеж в лікувально – профілактичних закладах - вимоги пожежної безпеки до територій, будівель, приміщень у лікувально – профілактичних закладах - вимоги до освітлення та нагрівальних приладів у лікувально – профілактичних закладах - засоби гасіння пожеж - обов'язки чергового персоналу у разі виникнення пожежі - евакуація людей з будівель і споруд <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>основні положення і законодавчу базу пожежної безпеки;</i> - <i>причини виникнення пожеж;</i> - <i>швидко оцінювати небезпечну ситуацію, приймати оптимальне рішення;</i> 	2
----	-------------------------	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - вміти діяти в разі пожежі у лікувальному закладі; - вміти користуватися первинними засобами гасіння пожеж, евакуаційними шляхами . <p>Вимоги техніки безпеки та організація роботи у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фізіотерапевтичному кабінеті - інфекційних відділеннях - при роботі з джерелами опромінення на ФАПі, ВШД, в амбулаторіях <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості роботи в різних відділеннях медичних установ; - вміти скласти положення техніки безпеки для медичних установ. 	
19	Практичне зняття	<p>Вимоги техніки безпеки та організація роботи у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фізіотерапевтичному кабінеті - інфекційних відділеннях - при роботі з джерелами опромінення на ФАПі, ВШД, в амбулаторіях <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості роботи в різних відділеннях медичних установ; - вміти скласти положення техніки безпеки для медичних установ. 	2
20	Практичне зняття	<p>Вимоги техніки безпеки та організація роботи у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фізіотерапевтичному кабінеті - інфекційних відділеннях - при роботі з джерелами опромінення на ФАПі, ВШД, в амбулаторіях <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості роботи в різних відділеннях медичних установ; - вміти скласти положення техніки безпеки для медичних установ. <p><i>Екзамен</i></p>	2

4 .Структура освітнього компонента

№ п/п	Найменування теми	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні та семінарські заняття	Самостійна робота
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	5	2	2	1
2	Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	8	2	2	4
3	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.	6	2	2	2
4	Пожежна безпека	2		2	
	Радіаційна безпека.	4	2	2	
	Хімічна безпека.	2		2	
5	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	5	2	2	1
6	Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.	9	2	4	3
7	Управління силами та засобами ОГ під час НС	8	2	2	4
8	. Правові та організаційні основи охорони праці. Основи законодавства України про охорону праці.	13	2	6	5

9	Організаційні основи безпеки праці. Система управління охороною праці в галузі. Навчання, інструктажі, перевірка знань з питань охорони праці.	13	2	6	5
10	Основи виробничої безпеки. Заходи безпеки під час експлуатації електроприладів. Пожежна безпека як складова ОП у медичній галузі	15	2	8	5
	Разом	90	20	40	30

5. Теми лекційних занять

№ п/п	Найменування теми	К-сть годин
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	2
2	Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2
3	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Пожежна безпека	2
4	Радіаційна безпека. Хімічна безпека.	2
5	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	2
6	Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.	2
7	Управління силами та засобами ОГ під час НС	2
8	Правові та організаційні основи охорони праці. Основи законодавства України про охорону праці.	2
9	Організаційні основи безпеки праці. Система управління охороною праці в галузі. Навчання, інструктажі, перевірка знань з питань охорони праці.	2
10	Основи виробничої безпеки. Заходи безпеки під час експлуатації електроприладів. Пожежна безпека як складова ОП у медичній галузі	2
	Всього	20

6. Теми практичних занять

№ п/п	Найменування теми	К-сть годин
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	2
2	Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2
3	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.	2
4	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Пожежна безпека	2
5	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Радіаційна безпека.	2
6	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Хімічна безпека.	2
7	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	2
8	Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	2
9	Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.	2
10	Управління силами та засобами ОГ під час НС.	2
11	Основні законодавчі акти з ОП. Забезпечення нешкідливих і безпечних умов праці.	2
12	Основні законодавчі акти з ОП. Забезпечення нешкідливих і безпечних умов праці	2
13	Основні фактори трудового процесу та проблеми збереження здоров'я працівників.	2
14	Основні фактори трудового процесу та проблеми збереження здоров'я працівників.	2

15	Електробезпека в лікувальних закладах. Дія електричного струму на організм людини.	2
16	Електробезпека в лікувальних закладах. Дія електричного струму на організм людини.	2
17	Основи пожежної безпеки в лікувально-профілактичних закладах.	2
18	Основи пожежної безпеки в лікувально-профілактичних закладах.	2
19	Вимоги техніки безпеки та організація роботи у: - фізіотерапевтичному кабінеті - інфекційних відділеннях - при роботі з джерелами опромінення - на ФАПі, ВШД, в амбулаторіях	2
20	Вимоги техніки безпеки та організація роботи у: - фізіотерапевтичному кабінеті - інфекційних відділеннях - при роботі з джерелами опромінення - на ФАПі, ВШД, в амбулаторіях	2
	всього	40

7. Темы самостійної роботи

№ п/п	Найменування теми	К-сть годин
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	1
2	Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	4
3	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах. Пожежна безпека Радіаційна безпека. Хімічна безпека.	2
4	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Соціальні та психологічні чинники ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	1
5	Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.	3

5	Управління силами та засобами ОГ під час НС	4
7	Закон України «Про пожежну безпеку»	1
8	Медичні огляди медичних працівників	1
9	ОП медичних працівників при користуванні балонами зі скрапленим, зрідженим і розчинним газами	1
10	Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях	1
11	Опромінення, джерела опромінення, розпізнавання джерел опромінення, зниження дії, захист	1
12	ОП при проведенні променевої терапії	1
13	ОП медпрацівників рентгенологічного кабінету	1
14	ОП при роботі з токсичними речовинами	1
15	ОП при роботі з хворими на вірусний гепатит, ВІЛ – інфікованими та хворими на СНІД	1
16	ОП та ТБ медпрацівників при роботі з дезінфікуючими препаратами	1
17	ОП медичних працівників при роботі з отруйними, сильнодіючими, вибухонебезпечними та їдкими речовинами	1
18	ОП медпрацівників при роботі з анестезивними газами в операційному блоці	1
19	ОП медпрацівників патологоанатомічних відділеннях та моргах	1
20	ОП та ТБ медпрацівників психоневрологічного та туберкульозного відділень	1
21	ОП медпрацівників клініко – діагностичної та бактеріологічної лабораторії ОП та ТБ у стоматологічних та зубопротезних лабораторіях	1
	Всього	30

8. Індивідуальні завдання

1. Підготовка реферату на тему "Основи забезпечення безпечної життєдіяльності".
2. Розрахунок соціального ризику.
3. Обчислення індексу людського розвитку.
4. Визначення шумового забруднення атмосфери в місті та коефіцієнта його соціальної небезпеки.
5. Оцінювання рівня забруднення атмосферного повітря.

9. Методи навчання

Бесіда, співбесіда, пояснення, інноваційні методи з використанням мультимедійних презентацій.

10. Методи контролю

Опитування
Захист теми
Тестування
Перевірка конспектів
Реферативні повідомлення
Екзамен

11. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з освітнього компонента Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Лікувальна справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);

- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.
-

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ**на практичних заняттях**

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.
		Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною. При виконанні практичних навиків здобувач освіти <ul style="list-style-type: none">• Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі• Враховує показання і протипоказання• Застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму. Здобувач освіти також володіє:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.</p>
<p>2. Достатній</p>	<p>«4»</p>	<p>Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити зв'язок між причиною і наслідками.</p> <p>Володіє вміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я.</p> <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань;

		<p>3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75 % від загальної кількості тестів.</p>
3. Середній	«3»	<p>Здобувач освіти виконує типові завдання професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін.</p> <p>Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди робить правильні логічні висновки і узагальнення.</p> <p>Володіє загально-професійними і спеціалізовано професійними компетенціями.</p> <p>Не достатньо володіє навиками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко вказати показання і протипоказання для здійснення процедури • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.</p>
4. Початковий	«2»	<p>Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь</p>

		<p>для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням.</p> <p>Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності фельдшера.</p> <p>Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, вміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань.</p> <p>Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.</p> <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.</p>
--	--	---

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 – 60 % правильних відповідей	59,9 % та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан дитини	Відповіді відсутні

4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримуючись алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан жінки	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан жінки	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду жінці
5 Активність	Проактивний Приймає участь у виконанні завдань. Сам продукує ідеї	Активний Приймає участь у виконанні завдань		Пасивний Не приймає участь у виконанні завдань

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії соціально-гуманітарних дисциплін
 Протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.
 Голова циклової комісії _____ Олександр ТОЛКАЧОВ

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти з освітнього компонента Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство, галузь знань 22 Охорона здоров'я, ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Лікувальна справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач вищої освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач вищої освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки, малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;
- 2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач вищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилань.

Оцінка «4» (добре) - здобувач вищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилань.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач вищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилань частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач вищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з дисципліни "Безпека життєдіяльності".
2. Тести для практичних робіт.
3. Лекції з курсу.
4. Презентації лекційних та практичних занять.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. ДСТУ 2272-2006 „Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять ”.
2. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
3. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). - Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. - 125 с.
4. Про адміністративні порушення: Закон України. – К., 1993.
5. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27.
6. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
7. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
8. Про охорону праці: Закон України. – К., 1992.
9. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.
10. Про цивільну оборону України: Закон України від 3 лютого 1993 р. – К., 1993.
11. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
12. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
13. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.

13. Рекомендована література

Базова

1. Безпека життєдіяльності: Підручник / В.Г. Цапко, Д.І. Мазоренко, Ю.С. Скобло, Л.М. Тіщенко; За ред. В.Г. Цапка. – К.:Знання, 2008. – 397с.
2. Безпека життєдіяльності : Навч. посіб. / Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний; За ред. Є.П. Желібо. – К.: Каравелла, 2011. – 344с.
3. Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації / Ю.С. Скобло, Т.Б. Соколовська, Д.І. Мазоренко, Л.М. Тіщенко, М.М. Троянов. – К.: Кондор, 2003. – 424с.
4. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності: Навч.посіб. – К.: Знання, 2011. – 334с.
5. Бедрій Я.І. Безпека життєдіяльності: Навч.посіб. - К.: Кондор, 2009. – 286с.

Допоміжна

1. Геврик Є.О. Безпека життєдіяльності: Навч.посіб. – К.: Ельга – Н, КНТ, 2008. – 384 с.
2. М'ягченко О.П. Безпека життєдіяльності людини та суспільства: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 384 с.
3. Козяр М.М. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення: Навчальний посібник/ М.М. Козяр, Я.І. Бедрій, О.В. Станіславчук. – К.: Кондор, 2011. – 384 с.

4. Ковжого С.О. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. – Х.: Нац. Ун-т «Юрид. Акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. – 224 с.
5. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 320 с.
6. Пістун І.П. Практикум з безпеки життєдіяльності: Навч. Посіб. / І.П.Пістун, Ю.В. Кіт, А.П. Березовецький. – Суми: Видавництво «Університетська книга», 2000. – 232 с.
7. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. Посіб. – Л.: Львів. Банк. Ін – т НБУ; К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 186 с.
8. Піскунова Л.Е. Безпека життєдіяльності: Підручник/ Л.Е. Піскунова, В.А. Прилипко, Т.О. Зубок. – К.: Видавничий центр «Академія», 2012. – 224 с.
9. Безпека життєдіяльності. Нормативні документи для навчальних закладів. – К.: «Основа», 2010. – 1024 с.

Журнали:

1. «Безпека життєдіяльності». – 2000 – 2012 р.р.

14. Інформаційні ресурси

1. 1.Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
5. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>.
6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
7. Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org/>.
8. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>.
9. Новини про поточні події у світі, в т. ч. про надзвичайні ситуації <http://www.100top.ru/news/> (російською мовою).
10. Сайт, присвячений землетрусам та сейсмічному районуванню території <http://www.scgis.ru/russian/>.
11. Сайт, присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру <http://chronicl.chat.ru/>.
12. Офіційний сайт Американського вулканологічного товариства <http://vulcan.wr.usgs.gov/> (англійською мовою).
13. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.eriukrtel.net/index.htm>.
14. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
15. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
16. <http://www.iacis.ru> - Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств-участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
17. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
18. <http://base.safework.ru/safework> - Библиотека безопасного труда МОТ.
19. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
20. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».